K O M U N I K A T Y

Kwartalnik Historyczny
Rocznik CXI, 2004, 4
PL ISSN 0023-5903

BARWY *KOLORÓW I STRUKTUR ŚREDNIOWIECZA*

We wrześniu 2002 r. odbył się w Toruniu I Kongres Mediewistów Polskich. Wygłosiłam na nim referat pt. „Pleban w późnośredniowiecznej Polsce". W lutym 2003 r. przekazałam tekst wystąpienia (w postaci elektronicznej) organizatorom Kongresu. W maju 2004 r. odkryłam w jednej z warszawskich księgarń książkę *Kolory i struktury średniowiecza*, wydaną przez Wydawnictwo DiG, a w niej mój artykuł (na s. 153-164) mechanicznie obcięty: brakowało ponad połowy tekstu. Także sposób wydania tego, co się ostało, wołał o pomstę do nieba: niechlujny wydawca nie przypilnował np. czeskich znaków diakrytycznych, opatrzone nimi litery po prostu zniknęły z tekstu — np. Z. Hledíková zmieniła nazwisko na Hledkov, a I. Hlaváček — na Hlavek, podobnie tytuły książek — np. *Struktura feudln spolenosti na zem eskoslovenska a Polska do pelomu 15. a 16. stolet*, red. J. ierny... !

Napisałam do p. prof. Wojciecha Fałkowskiego, redaktora książki, oraz do p. Sławomira Górzyńskiego, współwłaściciela Wydawnictwa DiG, że „nie wyraziłam nigdy zgody na jakiekolwiek interwencje Wydawnictwa DiG w zawartość mojego artykułu, a tym bardziej na mechaniczne usunięcie ponad połowy tekstu — nie otrzymałam zresztą nigdy ani żadnej umowy wydawniczej, ani nawet korekty autorskiej". Zapytałam o sposób, w jaki Wydawnictwo DiG zamierza naprawić szkody. Po moich protestach p. Górzyński uznał winę swego wydawnictwa (list z 31 maja br.) i, jak pisał, „dbając o wysoki poziom naukowy i edytorski" swoich publikacji, postanowił książkę „wycofać z obiegu" i wydrukować po raz drugi, „jako wydanie I poprawione".

Wkrótce otrzymałam mój tekst zadiustowany przez Wydawnictwo. Odsyłając go 9 czerwca, poprosiłam o korektę, tj. tekst sformatowany, gdyż to podczas formatowania i przechodzenia z edytora tekstu na program składu powstały błędy poprzedniej edycji. Korektę taką otrzymałam po kilku dniach, przy czym z listu Wydawnictwa (z 12 lipca) dowiedziałam się, że „wynikłe wcześniej «ucięcie» tekstu spowodowane było tym, że przesłany przez Panią na dyskietce artykuł zawierał błędy, które uniemożliwiły przetworzenie go do postaci akceptowanej przez program składu tekstu i, nie mogąc sobie z nim poradzić, tak właśnie zareagował".

Ostatecznie, po kilku korektach, udało mi się doprowadzić tekst do zadowalającej formy; zdecydowana większość błędów wynikała z nieumiejętności posługiwania się przez Wydawnictwo programem składu komputerowego. Kilka dni temu otrzymałam z Wydawnictwa egzemplarz wydania I poprawionego, gdzie na s. 155-180 poprawnie wydrukowano mój artykuł. Nowe wydanie ma inny ISBN, stanowi więc odrębną jednostkę bibliograficzną.

Ponieważ wydanie I „niepoprawione" trafiło do księgarń i znalazło nabywców w kraju i za granicą, tą drogą pragnę poinformować o sprawie i przeprosić — choć błędy nie wynikają z mojej winy — wszystkich czytelników książki.

Poznań, 6 listopada 2004 r.
Izabela Skierska

ODPOWIEDŹ WYDAWNICTWA DiG

Warszawa, 8.02.2005

Wydawnictwo DiG, będące spółką jawną, której wspólnikami są niżej podpisani, publikuje od 1991 roku książki i czasopisma naukowe oraz popularnonaukowe z dziedzin szeroko pojętych nauk humanistycznych, mając w swoim dorobku ponad 460 publikacji zwartych oraz liczne tomy periodyków. Nasze publikacje zostały uhonorowane trzema nagrodami „Klio", m.in. za szatę edytorską naszych publikacji, nagrodą im. prof. Jerzego Skowronka oraz kilkoma nominacjami. Recenzje z naszych publikacji są publikowane w różnych periodykach, w tym na łamach „Kwartalnika Historycznego". Podkreślając profesjonalizm prowadzonego przez nas przedsiębiorstwa, pragnę ustosunkować się do ostrej krytyki, jaką w stosunku do naszej firmy skierowała w swoim liście Pani dr Izabela Skierska.

Na wstępie chcielibyśmy wskazać, iż wbrew twierdzeniom autorki listu, błędy popełnione w trakcie wydania książki *Kolory i struktury średniowiecza*, dotyczące przede wszystkim artykułu Pani dr Izabeli Skierskiej, zostały przez nas zauważone zanim zgłoszone zostały z jej strony pierwsze uwagi. Reakcją na powyższe ze strony naszego wydawnictwa była natychmiastowa decyzja o wycofaniu z obrotu wadliwych egzemplarzy i skierowaniu poprawionego wydania, opatrzonego stosowną adnotacją. Na marginesie trzeba zwrócić uwagę, iż Wydawnictwo DiG poniosło znaczne wydatki dla sprawnego przeprowadzenia procesu wymiany wadliwego wydania.

Jednocześnie należy podkreślić, iż decyzja o wydrukowaniu poprawionego wydania została przez nas podjęta nie pod wpływem wypowiedzi Pani dr Izabeli Skierskiej, ale rzeczywiście w trosce o poprawność edytorską i merytoryczną. Fakt, iż książka jest obecnie oznaczona jako „wydanie I poprawione" oraz posiada inny numer ISBN, wynika z obowiązujących przepisów oraz przyjętych w branży wydawniczej zwyczajów, w tym zwłaszcza regulacji prawnych dotyczących nadawania numerów ISBN oraz przekazywania egzemplarzy obowiązkowych (które zostały zresztą, zgodnie z wymogami prawa, rozesłane do uprawnionych bibliotek). Niezrozumiałe wydaje się czynienie nam z tego zarzutu. Na marginesie jedynie należy nadmienić, iż ta część krytyki, która kierowana jest przez Panią dr Izabelę Skierską do merytorycznych błędów w wydanej książce (nie zaś do błędów o charakterze wydawniczym) powinna być raczej skierowana pod adresem redaktora wadliwego wydania, gdyż powszechnie wiadomym jest, iż wydawnictwa działające na rynku pozostawiają merytoryczny nadzór nad wydawanymi pozycjami właśnie osobie redaktora naukowego.

Nie uchylając się jednak od odpowiedzialności, jeżeli pomimo naszych, opisanych powyżej, starań Pani dr Izabela Skierska czuje się urażona naszym zachowaniem, to pozostaje nam jedynie w imieniu Wydawnictwa DiG bardzo Ją przeprosić. Nie możemy się jednak pogodzić z zaprezentowaną przez Panią dr Izabelę Skierską formą dotyczącej nas krytyki. Przepisy prawne dotyczące ochrony dóbr osobistych w tym dobrego imienia spółek handlowych, a zwłaszcza ich interpretacja wielokrotnie dokonywana przez Sąd Najwyższy, wskazuje niezmiennie, iż krytyka czyichś zachowań powinna być dokonana z zachowaniem proporcji do piętnowanych zachowań. Jednocześnie poddający krytyce czyjeś zachowanie nie powinien wykraczać poza zwyczaje przyjęte w danym środowisku. Tymczasem użycie w stosunku do naszego przedsiębiorstwa określeń „niechlujny wydawca" czy też zarzutu „nieumiejętności posługiwania się programem do składu komputerowego" wydaje się naruszać wskazane powyżej zasady dokonywania publicznej krytyki czyichś zachowań. Zupełnie zaś nieuprawnione jest powoływanie nazwiska jednego ze wspólników prowadzonej przez nas spółki. Kodeks Spółek Handlowych nakazuje

zamieszczenie nazwisk wspólników w firmie (nazwie) prowadzonych przez nich spółce jawnej, nie legitymuje to jednak poddającego krytyce działanie spółki do przypisywania jej zachowań osobom poszczególnych jej wspólników.

Z poważaniem —

mgr inż. Krzysztof Dąbrowski
mgr Sławomir Górzyński
współwłaściciele Wydawnictwa DiG Sp.j.

KOMUNIKAT FUNDACJI NAUKOWEJ IM. ALEKSANDRA GIEYSZTORA

W 2001 r. Fundacja Naukowa im. Aleksandra Gieysztora ustanowiła Nagrodę im. Aleksandra Gieysztora, przeznaczoną dla młodych pracowników naukowych.

Nagroda przyznawana będzie za najlepsze publikacje naukowe młodych autorów (do 32 roku życia) — pozycje książkowe oraz artykuły zamieszczone w polskich czasopismach historycznych i humanistycznych, dotyczące dziejów średniowiecza Polski i Europy oraz dziejów polskiego państwa podziemnego w latach 1939–1945, zgodnie z głównym kierunkiem badań Profesora Gieysztora oraz Jego doświadczeniem związanym z działalnością konspiracyjną w okresie II wojny światowej.

Regulamin Nagrody przewiduje, że kandydatów do Nagrody mogą zgłaszać pisemnie (z uzasadnieniem) profesorowie i doktorzy habilitowani w zakresie nauk historycznych oraz redaktorzy czasopism historycznych i humanistycznych. Zasady i tryb przyznawania Nagrody określa jej regulamin.

W związku z powyższym Rada i Zarząd Fundacji Naukowej im. Aleksandra Gieysztora zwracają się z uprzejmą prośbą o zgłoszenie kandydatów do Nagrody za publikacje określone w punkcie 2 regulaminu Nagrody, wydane w latach 2003–2004. Do zgłoszenia należy załączyć jeden egzemplarz publikacji. Zgłoszenia należy nadsyłać na adres Fundacji, jak niżej, w terminie do dnia 30 marca 2005 r.

Przyznanie i wręczenie Nagrody nastąpi w terminie do dnia 30 czerwca br., o czym ogłoszona będzie stosowna informacja.

Sekretarz Zarządu Fundacji
Mgr Zofia T. Kozłowska

Prezes Fundacji
Prof. dr hab. Karol Modzelewski

REGULAMIN NAGRODY IM. ALEKSANDRA GIEYSZTORA

1. Fundacja Naukowa im. Aleksandra Gieysztora ustanowiła Nagrodę im. Aleksandra Gieysztora (1916–1999), profesora Uniwersytetu Warszawskiego, wielkiego Uczonego i Obywatela.

2. Nagroda im. Aleksandra Gieysztora (zwana dalej Nagrodą) przyznawana jest za najlepsze publikacje naukowe młodych autorów (do 32 roku życia) — publikacje książkowe oraz artykuły zamieszczane w polskich czasopismach historycznych i humanistycznych, dotyczące dziejów średniowiecza Polski i Europy oraz dziejów polskiego państwa podziemnego w latach 1939–1945, zgodnie z głównym kierunkiem badań Profesora Gieysztora oraz Jego doświadczeniem związanym z działalnością konspiracyjną w okresie II wojny światowej.

3. Kandydatów do Nagrody mogą zgłaszać pisemnie (z uzasadnieniem) profesorowie i doktorzy habilitowani w zakresie nauk historycznych oraz redaktorzy czasopism historycznych i humanistycznych. Do Nagrody należy zgłaszać prace opublikowane w ostatnich dwóch latach (wraz z jednym egzemplarzem publikacji).

4. Nagrodę przyznaje Komisja powołana wspólnie przez Radę i Zarząd Fundacji.
5. Nagroda jest jednostopniowa, indywidualna lub zbiorowa.
6. Nagrodę stanowi dyplom oraz gratyfikacja pieniężna. Wysokość gratyfikacji uzależniona jest od środków zgromadzonych na funduszu Nagrody i może być zmienna.
7. Termin zgłaszania prac do Nagrody upływa dnia 30 marca każdego roku.
8. Wręczenia Nagrody dokonuje się na uroczystym posiedzeniu zwołanym przez Zarząd Fundacji.
9. Informacja o przyznaniu Nagrody będzie podana do wiadomości publicznej.
10. Zmiany w regulaminie Nagrody mogą być dokonywane przez Radę i Zarząd Fundacji.

*

Fundusz Nagrody stanowią dobrowolne składki, wpłaty, dary i zapisy ofiarodawców — osób fizycznych i prawnych z kraju i zagranicy, pragnących w ten sposób uczcić pamięć Profesora Aleksandra Gieysztora oraz wesprzeć rozwój badań historycznych w Polsce. Wpłaty na fundusz Nagrody przyjmowane są na konto Fundacji Naukowej im. Aleksandra Gieysztora:

PKO BP S.A. II/O Warszawa 70 1020 1026 0000 1502 0017 6354

KOMUNIKAT KOMISJI STYPENDIALNEJ FUNDUSZU IM. JANA I SUZANNE BRZĘKOWSKICH

Informujemy, że termin nadsyłania podań o stypendia na 2005 r. upływa z dniem 28 lutego 2005 r. (decyduje data stempla pocztowego).

Zgodnie z założeniami Funduszu o stypendia ubiegać się mogą osoby specjalizujące się w historii Polski. Chodzi o kandydatów, którym dla kontynuowania pracy niezbędny jest krótki pobyt w Paryżu i korzystanie z tutejszych bibliotek i archiwów, m.in. ze zbiorów archiwalnych Biblioteki Polskiej w Paryżu.

O stypendium im. Jana i Suzanne Brzękowskich nie mogą ubiegać się mieszkańcy Paryża i regionu paryskiego.

Do umotywowanego podania należy dołączyć życiorys, wykaz publikacji lub opinie osób kompetentnych.

Stypendium wynosi 900 €. Fundusz nie pokrywa kosztów podróży oraz nie zapewnia mieszkania w Paryżu. Przed wyjazdem do Francji stypendyści muszą ubezpieczyć się na wypadek choroby.

Podania prosimy przysyłać na adres:
Komisja Stypendialna Funduszu im. Jana i Suzanne Brzękowskich
Société Historique et Littéraire Polonaise
6, quai d'Orléans
75004 PARIS

SPROSTOWANIE

Z przykrością informujemy, że na stronie tytułowej oraz w stopce czasopisma drugiego zeszytu „Kwartalnika Historycznego" z 2004 r. błędnie wydrukowano numer rocznika. Powinno być: Rocznik CXI.

Przepraszamy
Redakcja